

VOOR DE RECHTEN
VAN IEDER MENS

**BITS OF
FREEDOM**

Aan:

Autoriteit Persoonsgegevens

Postbus 93374

2509 AJ Den Haag

Amsterdam, vrijdag 31 juli 2026

**Betreft: Welkomstbrief aan de nieuwe voorzitter van de Autoriteit
Persoonsgegevens**

Geachte heer Potjewijd, beste Geert,

Amnesty International en *Bits of Freedom* willen u graag feliciteren met uw nieuwe rol als voorzitter van de Autoriteit Persoonsgegevens.

Het belang van sterk toezicht op de bescherming van persoonsgegevens is groot. We hopen dat de Autoriteit Persoonsgegevens onder uw voorzitterschap meer zal inzetten op handhaving. Dat is hard nodig, nu het recht op privacy en gegevensbescherming slecht wordt nageleefd én onder druk staat door Europese dereguleringsvoorstellen. De overheid verzamelt enorm veel gegevens over burgers en zet regelmatig experimentele profileringsalgoritmen in. Uit schandaal na schandaal blijkt dat de rechten van burgers hierbij het onderspit delven. Een burger die diens recht probeert te halen, staat vaak machteloos.

Zo zien we bij de politie dat gezichtsherkenning wordt ingezet zonder privacyregels na te leven,¹ toezicht en rechtsbescherming ontbreekt bij terrorismeregistraties,² en op grote schaal onrechtmatig gegevens worden verwerkt in de context van 'openbare orde'.³ De politie erkende meermaals in procedures dat gegevensverwerkingen in politiesystemen onrechtmatig waren, maar registraties worden niet verwijderd, en instructies en werkwijzen blijven ongewijzigd.⁴ En terwijl ook de politie zelf aandacht vraagt voor het feit dat controlemechanismen achterblijven en betere mensenrechtenbescherming essentieel is, worden alleen maar meer gegevensverwerkingen bij de politie belegd.⁵

Daarnaast gaan overheden door met risicoprofileringsystemen op het gebied van rechtshandhaving, sociale zekerheid en migratie, ondanks de discriminerende impact. Dit raakt groepen die gemarginaliseerd worden het hardst: geracialiseerde personen, moslims, migranten of mensen met een beperking, chronische ziekte of een laag inkomen, hebben meer kans om als 'verdacht' te worden bestempeld, voortdurend onder toezicht te staan en getroffen te worden door schadelijke beslissingen.⁶ Het is niet verwonderlijk dat steeds meer organisaties, waaronder ondergetekenden, de overheid oproepen te stoppen met profileringsalgoritmen. De impact op burgers is enorm.

Hoewel burgers in theorie rechten hebben die hen tegen deze praktijken beschermen, komt dat in de praktijk onvoldoende tot stand. De Autoriteit Persoonsgegevens heeft een cruciale rol in het toezien op de rechtsbescherming van burgers. De schrijvende voorbeelden laten zien dat de tijd van bewustwording voorbij is. Het probleem is niet dat organisaties niet weten wat hun wettelijke verplichtingen zijn, het probleem is dat zij, ondanks de vele schandalen, weigeren daadwerkelijke verandering in beleid en praktijk

¹ Bits of Freedom, 'De politie trekt zich van niemand wat aan bij de inzet van gezichtsherkenning', 27 maart 2024, <https://www.bitsoffreedom.nl/2024/03/27/de-politie-trekt-zich-van-niemand-wat-aan-bij-de-inzet-van-gezichtsherkenning/>

² Nationale ombudsman, *Blind vertrouwen*, november 2024.

³ Amnesty International, *Ongecontroleerde macht: ID-controles en gegevensverzameling van vreedzame demonstranten in Nederland*, 2023; Amnesty International, *In beeld bij de politie: camerasurveillance bij vreedzaam protest in Nederland*, 2024.

⁴ Amnesty International, *Toezicht gezocht: Amnesty roept op tot controle op politiedatabanken*, maart 2025.

⁵ Inbreng Amnesty International en Bits of Freedom op consultatie voorstel Wet gegevensvergaring openbare orde, 11 september 2025, <https://www.amnesty.nl/content/uploads/2025/09/Reactie-Amnesty-en-Bits-of-Freedom-op-Wetsvoorstel-online-monitoren-11-september-2025.pdf?x78533>

⁶ Amnesty International, *Automating Suspicion: Risk profiling as a smokescreen for structural discrimination and inequality*, 2026.

door te voeren. De Autoriteit Persoonsgegevens moet pal achter de burger staan en we hopen dat u daar het voortouw in zal nemen.

Amnesty International en Bits of Freedom wensen u veel succes in uw nieuwe functie nodigen u graag uit voor een persoonlijk gesprek ter kennismaking en om hierover verder van gedachten te wisselen.

Met vriendelijke groet,

Amnesty International en Bits of Freedom